

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: V. V.
st. přísl. Ukrajina, bytem X,

zastoupeného JUDr. Veronikou Pupalovou, advokátkou
se sídlem Májová 606/35, Cheb,

proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., vrátil žádost o udělení dočasné ochrany ze dne 11. 8. 2025, zaevidovanou pod č. j. OAM-405551/DO-2025, pro nepřijatelnost žádosti, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany, zaevidované dne 11. 8. 2025 pod č. j. OAM-405551/DO-2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 269,40 Kč, a to ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou zásahovou žalobou domáhá určení nezákonnosti zásahu žalovaného, který spočívá v tom, že mu dne 11. 8. 2025 byla jako nepřijatelná vrácena žádost o dočasnou ochranu, evidovaná pod č. j. OAM-405551/DO-2025. Důvodem nepřijatelnosti podle žalovaného bylo, že žalobce již získal dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně v Lotyšsku.
2. Podstata sporu spočívá v tom, zda v případě žalobce jsou splněny podmínky pro využití institutu nepřijatelnosti, tedy aplikaci **§ 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb.**, o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „*lex Ukrajina*“).

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce se dne 11. 8. 2025 obrátil na žalovaného se žádostí o poskytnutí dočasné ochrany, přičemž tato žádost, evidovaná žalovaným pod č. j. OAM-405551/DO-2025 (dále jen „žádost o dočasnou ochranu“), byla žalobci obratem vrácena a označena jako nepřijatelná.
4. Žalovaný vyhodnotil žádost žalobce jako nepřijatelnou z důvodu, že žalobci byla již udělena dočasná ochrana v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně v Lotyšsku, a proto pristoupil k vrácení žádosti s odkazem na § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb.
5. Žalobce je přesvědčen, že ke dni podání žaloby splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany na území České republiky (dále jen „ČR“), a tudíž jeho žádost neměla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Postup žalovaného považuje za nezákonný, a proto se domáhá, aby soud přezkoumal jeho žalobní návrh a rozsudkem obnovil stav před vrácením předmětné žádosti.
6. Žalobce dále uvádí, že ke dni podání žaloby existuje ustálená judikatura, zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 174/2024-42 ze dne 3. 4. 2025, opřený o judikaturu Evropské unie, včetně rozsudku ve věci *Krasiliva*, na který hodlá žalobce ve své argumentaci odkázat.
7. Současně žalobce poukazuje na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 6 A 122/2024-55 ze dne 28. 5. 2025, na jehož základě žalovaný již provedl obsah rozhodnutí ve věci vedené pod sp. zn. OAM-0415944-11/DO-2024, MV-2690-9/OAM-2025, kdy dne 12. 6. 2025 žalovaný v obdobném případě udělil pobytové oprávnění typu D/DO/967, s vízovým štítkem č. 902395614, a to v rozsahu dříve udělené dočasné ochrany Rumunskem. V uvedeném případě

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

došlo k vyznačení pobytového oprávnění ČR s platností do 31. 3. 2026, poté co žadatel zrušil svůj pobyt v Rumunsku.

8. Žalobce považuje vrácení své žádosti označené jako „nepřijatelná“ za soudně přezkoumatelné a odkazuje na čl. [5] odůvodnění rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42 ze dne 3. 4. 2025.
9. V žalobě žalobce uvedl, že z Ukrajiny utekl před válečným konfliktem v obavě o svůj život a rozhodl se žít svobodně v ČR společně s příbuznými a přáteli. Pro svou cestu zvolil nejprve Lotyšsko, které mu dne 14. 7. 2023 udělilo dočasnou ochranu EU. Na území ČR přicestoval v době, kdy jeho pobytové oprávnění v Lotyšsku skončilo (platnost do 10. 7. 2025), přičemž pokud si žalobce toto oprávnění neprodloužil, zaniklo mu uplynutím lhůty 30 dnů, jak mu bylo sděleno v Lotyšsku.
10. Poté, co zjistil, že žalovaný udělil pobytové oprávnění žadateli v obdobné situaci, pokusil se žalobce dne 11. 8. 2025 podat svou žádost o pobyt prostřednictvím žalovaného, včetně všech náležitostí. Žádost byla žalovaným vyhodnocena jako nepřijatelná, s čímž žalobce nesouhlasí.
11. Žalobce tvrdí, že postupoval v souladu s právními předpisy a učinil vše nezbytné pro legalizaci svého pobytu na území ČR. Je přesvědčen, že bránění mu v podání žádosti představuje nezákonný zásah žalovaného, který jej krátí na právech. Odkazuje zejména na odst. [32] odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 174/2024-42, podle něhož *„udělení dočasné ochrany ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb. znamená poskytnutí dílčích práv osobám požívajícím dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady č. 2022/382, nikoli udělení, resp. přiznání dočasné ochrany jako takové. Dočasná ochrana ve smyslu českých právních předpisů je legislativní zkratkou pro oprávnění k pobytu na území České republiky, které jsou členské státy povinny držitelům dočasné ochrany vystavit a poskytnout v souladu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně.“*
12. Žalobce je přesvědčen, že jeho žádost měla být žalovaným přijata a následně přezkoumána, aby nedocházelo k dalším neoprávněným průtahům legalizace jeho pobytu na území ČR.
13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě úvodem konstatuje, že žalobce spatřuje nezákonný zásah paradoxně v tom, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem č. 65/2022 Sb. Žádost žalobce o udělení dočasné ochrany byla vyhodnocena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona, neboť žalobce figuruje v platformě pro výměnu informací mezi členskými státy (*Temporary Protection Platform*) jako držitel dočasné ochrany v Lotyšské republice. Tento stav je doložen údajem „tp“ (*Temporary protection*) v rubrice „Type of protection“, který označuje povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany.
14. Ačkoli žalobce tvrdí, že se dočasně ochrany v Lotyšsku vzdal, tento údaj nekoresponduje s daty ve vnitrostátním systému Lotyšska, odkud jsou informace přenášeny do uvedené platformy. Příčina tohoto stavu je podle žalovaného nerozhodná, neboť pro naplnění důvodu nepřijatelnosti postačuje skutečnost, že žalobce dočasnou ochranu v jiném členském státě získal. Z dikce § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. vyplývá, že není rozhodné, zda je žalobce aktuálně držitelem povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany.
15. Žalovaný dále uvádí, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny (§ 51 zákona o dočasné ochraně) či z důvodů zvlášť hodných zřetele (§ 52 téhož zákona). Žalovaný proto neměl jinou zákonnou možnost než žádost vyhodnotit jako nepřijatelnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

16. K odkazu žalobce na případ vedený pod sp. zn. OAM-415944/DO-2024 žalovaný připouští, že této žádosti bylo vyhověno, avšak pouze na základě rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55, a před přijetím nového prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, kterým byla prodloužena dočasná ochrana do roku 2027. Toto rozhodnutí obsahuje nové recitály, z nichž vyplývá, že osoby, které již získaly pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, nemají právo na získání stejného oprávnění v dalším členském státě.
17. Žalovaný uzavírá, že jeho praxe zůstává nezměněna a žádosti osob, které získaly povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, jsou nadále vyhodnocovány jako nepřijatelné.
18. Žalobce namítá, že ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s právem Evropské unie, a proto jej žalovaný neměl aplikovat. Tvrdí, že již není držitelem pobytového oprávnění z titulu dočasné ochrany, a poukazuje na recentní judikaturu správních soudů, zejména na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42. Podle těchto rozhodnutí ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) odporuje unijnímu právu, neboť osobám, na něž se vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady (EU), svědčí nejen právo primární volby členského státu, ale i právo sekundárního pohybu v rámci EU, tedy možnost požádat o dočasnou ochranu v jiném členském státě. Tento závěr NSS dovodil z rozsudku Soudního dvora EU ve věci C-753/23 *Krasiliva* a z výkladových stanovisek Evropské komise.
19. S tímto výkladem žalovaný nesouhlasí. Uvádí, že prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, kterým byla prodloužena dočasná ochrana do roku 2027, jednoznačně potvrzuje, že právo sekundární volby členského státu neexistuje. Podle žalovaného směrnice 2001/55/ES nezakotvuje právo vysídlených osob získat pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v dalším členském státě poté, co jej již získaly jinde.
20. Žalovaný připouští, že směrnice zaručuje právo primární volby členského státu, v němž osoba požádá o vydání povolení k pobytu (§ 8 odst. 1 směrnice), avšak toto právo nelze vykládat jako právo na opakované získání oprávnění v jiném státě. Preambule prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na kterou odkazuje Nejvyšší správní soud, nemá normativní povahu a nemůže rozšiřovat práva přiznaná směrnicí.
21. Závěr Nejvyššího správního soudu o existenci sekundárního práva volby členského státu je tak nesprávný a odporuje jak textu směrnice, tak prováděcímu rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460.
22. Žalovaný reaguje na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v odstavci [53] rozsudku č. j. 1 Azs 174/2024-42, podle nichž prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 spolu s dohodou členských států o vyloučení čl. 11 směrnice 2001/55/ES „obrací režim“ a zakládá právo primární i sekundární volby členského státu. Podle žalovaného tento výklad není správný.
23. Prováděcí rozhodnutí Rady nemůže měnit režim stanovený směrnicí, ani zakládat jednotlivcům nová práva nad rámec směrnice. Právo primární volby vyplývá přímo z čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, nikoli z prováděcího rozhodnutí. Směrnice ukládá členským státům povinnost vydat povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, avšak tato povinnost se vztahuje pouze na situaci, kdy osoba dosud povolení nezískala. Jakmile bylo povolení vydáno jedním členským státem, účel ustanovení čl. 8 odst. 1 je naplněn.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

24. Žalovaný zdůrazňuje, že směrnice používá odlišné pojmy pro osoby, kterým povolení již bylo vydáno („osoby požívající dočasné ochrany na území členského státu“ – např. čl. 10, 11, 15, 26). Povinnost vydat povolení těmto osobám směrnice stanoví pouze v případech uvedených v čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4.
25. Pokud jde o čl. 11 směrnice, jeho neaplikace na základě dohody členských států nezakládá právo na získání nového povolení v jiném členském státě. Tento článek upravuje pouze vzájemné povinnosti členských států při neoprávněném pobytu, nikoli práva jednotlivců.
26. Žalovaný dále uvádí, že ani absence kapacitních kvót v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 nemůže založit právo na sekundární volbu členského státu. Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá pouze přijetí opatření na pomoc členskému státu při naplnění kapacit, nikoli odmítnutí povinnosti podle čl. 8 odst. 1.
27. Závěrem žalovaný poukazuje na prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, kterým byla prodloužena dočasná ochrana do roku 2027, a které potvrzuje, že osoby, jež již získaly pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v jednom členském státě, nemají právo na získání stejného oprávnění v dalším členském státě.
28. Žalovaný poukazuje na dva nové recitály prováděcího rozhodnutí Rady (EU) přijatého dne 13. 6. 2025, které se týkají tzv. druhotných pohybů. Tyto recitály byly vyjednány v anglickém znění a jejich obsah je následující:
29. Recitál (4): *Členské státy by měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podle čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že osoba již získala povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě. Tento postup je v souladu s rozsudkem SDEU ve věci C-753/23 Krasiliva, zejména s bodem 30 rozsudku.*
30. Recitál (5): *Členské státy se dohodly, že nebudou uplatňovat čl. 11 směrnice na osoby, které se přesouvají bez povolení mezi členskými státy, pokud se nedohodnou jinak na dvoustranném základě.*
31. Recitál (6): *Nic nemá být vykládáno tak, že členskému státu vzniká povinnost vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která již takové povolení získala v jiném členském státě.*
32. Z uvedeného podle žalovaného jednoznačně plyne, že dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice nemá vliv na aplikaci čl. 8 odst. 1 směrnice. Nezakládá povinnost vydat povolení k pobytu osobě, která již držitelem takového oprávnění byla. Tento závěr potvrzuje i prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které prodloužilo dočasnou ochranu do roku 2027.
33. Právní názor Nejvyššího správního soudu o existenci práva sekundární volby členského státu tak není udržitelný.
34. Žalovaný zdůrazňuje, že pro výklad dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice 2001/55/ES je rozhodující skutečná vůle jejích účastníků, nikoli interpretace vnitrostátních soudů. Podle žalovaného z nových recitálů prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 2025/1460 jednoznačně vyplývá, že cílem dohody bylo pouze vyloučit povinnost členských států předávat si neoprávněně pobývajícím držitele povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany, nikoli založit právo těchto osob na volný pohyb a opakované získávání povolení k pobytu v různých členských státech.
35. Nové recitály nejsou součástí normativního textu, ale slouží jako interpretační vodítko. Osvětlují význam dohody a potvrzují, že druhotné pohyby držitelů povolení k pobytu z

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

titulu dočasné ochrany jsou nežádoucí, což ostatně uvádí i recitál 9 směrnice 2001/55/ES. Z tohoto důvodu není rozhodné, zda žalobce podal žádost před nebo po účinnosti prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460.

36. Žalovaný shrnuje, že od přijetí uvedeného rozhodnutí je zřejmé, že žádost o vydání povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany může být odmítnuta nejen tehdy, je-li žadatel aktuálně držitelem takového oprávnění v jiném členském státě, ale i tehdy, pokud jím dříve byl. Judikatura správních soudů, která dosud dovozovala opak, nemůže obstát.
37. Podle žalovaného ze směrnice 2001/55/ES neplyne osobám, které již získaly povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v některém členském státě, právo na získání stejného oprávnění v jiném členském státě, s výjimkou případů uvedených v čl. 15 a 26 směrnice. Toto právo nelze dovodit ani z prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382 ani z dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice. Argumentace Nejvyššího správního soudu, která spojuje existenci primárního práva volby s právem na sekundární volbu, nemá podle žalovaného oporu v pozitivním právu.
38. Žalovaný zdůrazňuje, že jedním z cílů směrnice 2001/55/ES je předcházet riziku druhotného pohybu osob mezi členskými státy (bod 9 preambule směrnice). Nelze proto dovodit, že by prováděcí rozhodnutí Rady podle čl. 5 směrnice nebo praxe členských států měly zavést opak, tedy nekontrolovatelné sekundární přesuny osob požívajících dočasné ochrany.
39. Z tohoto důvodu žalovaný považuje ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. za souladné s unijním právem. Jelikož je toto ustanovení součástí českého právního řádu, byl žalovaný povinen podle něj postupovat (§ 2 odst. 1 správního řádu).
40. Žalovaný dále uvádí, že rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-753/23 *Krasiliva* relativizuje závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 151/2024. Podle žalovaného směrnice 2001/55/ES připouští opakované získání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany pouze v členském státě, který jej již jednou vydal, a to na základě čl. 21 odst. 2 směrnice. Směrnice nepočítá s druhotným pohybem osob, jimž svědčí právo dočasné ochrany, s výjimkou případů upravených v čl. 15 a 26.
41. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je proto třeba vykládat podle jeho jazykového znění, které odpovídá smyslu a účelu unijní úpravy. Žalovaný odkazuje na stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st. 1/96, podle něhož je nutno při výkladu právního ustanovení vycházet primárně z jeho doslovného znění. Teleologický výklad nelze použít, neboť úmysl zákonodárce nebyl vyjeven a důvodová zpráva k § 5 zákona č. 65/2022 Sb. je stručná.
42. Jazykový výklad ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nekoliduje s jeho účelem ani se směrnicí 2001/55/ES. Mezi cíle směrnice patří i zajištění rovnováhy mezi členskými státy při přijímání osob požívajících dočasné ochrany a předcházení riziku druhotného pohybu. Česká právní úprava proto neodporuje unijnímu právu.
43. Žalovaný uzavírá, že z citovaných předpisů nelze dovodit, že by žalobci plynulo právo na přiznání další dočasné ochrany, pokud mu tato již byla jiným členským státem přiznána. Vyhodnocení žádosti žalobce jako nepřijatelné bylo zákonné, a proto žalovaný navrhuje, aby soud žalobu na ochranu před nezákonným zásahem zamítl jako nedůvodnou.

III.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Posouzení žaloby

44. Městský soud v Praze z obsahu správního spisu ověřil, že žalobce dne 11. 8. 2025 podal žádost o udělení dočasné ochrany na příslušném formuláři. V žádosti uvedl své osobní údaje a údaje o zajištěném ubytování, které doložil výpisem z katastru nemovitostí. K žádosti připojil cestovní pas Ukrajinské republiky a písemné sdělení, v němž uvedl, že hodlá zůstat na území České republiky do konce válečného konfliktu, není držitelem žádné dočasné ochrany a nemůže být vyhoštěn do země svého původu.
45. Součástí správního spisu je rovněž výpis z registru dočasné ochrany, z něhož se podává, že žalobci byla dne 12. 6. 2023 udělena dočasná ochrana v Lotyšské republice.
46. Městský soud rozhodl o žalobě na základě následující úvahy.
47. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
48. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s rozhodnutím o věci samé bez jednání účastníci souhlasili. Naříditi jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobce u žalovaného podal a kterou mu žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat ani jinými listinami, ani důkazy označenými v podáních účastníků. Žádný z těchto dokumentů nebyl v rozsahu potřebném pro posouzení důvodnosti žaloby relevantní. Skutkové poznatky, jež by jejich případným provedením k důkazu soud nabyl, nepotřeboval pro posouzení opodstatněnosti žalobní argumentace. Obsah žádného dokumentu nemohl nic změnit na věcném hodnocení tohoto sporu.
49. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
50. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
51. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k zásadnímu judikatornímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, *Krasilova*, z 27. 2. 2025, na nějž Nejvyšší správní soud navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a již zmíněným rozsudkem č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024-37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43 ze dne 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023-36 z 25. 4. 2025, a mnoho dalších).

52. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025 a č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025.) Rozhodující senát se s vyslovenými závěry již v jiných případech plně ztotožnil, proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje.
53. Z těchto rozhodnutí jednoznačně plyne, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) lex Ukrajina z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
54. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.
55. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu.
56. Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23, a to zejména s jeho bodem 30.
57. V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasné ochrany v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemísťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

58. S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.
59. Předně z recitálů neplyne, že by členský stát mohl, zvlášť v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobce mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Podle soudu by měly být okolnosti trvání dočasné ochrany v minulosti udělené žalobci blíže zjišťovány a nelze se spokojit pouze s údajem v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*). A to zvlášť za situace, kdy žalobce tvrdí, že se dříve udělené dočasné ochrany výslovným prohlášením vzdal.
60. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou Nejvyššího správního soudu přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

61. Z výše popsanych důvodů soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil jeho žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti.
62. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný poučí žalobce o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobce na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění, či zda již nezanikla prohlášením žalobce, který se této dočasné ochrany zřekl. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobce, aby v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu mu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
63. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Ve věci úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které představují odměnu za právní zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), (dále jen „vyhláška“). Podle § 9 odst. 5 vyhlášky z tarifní hodnoty 88 000 Kč, činí výše odměny 4 620,- Kč. Žalobci byla přiznána náhrada za úkony právní služby, a to převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky] a písemné podání ve věci (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky), a dále 2 x náhrada paušálních výdajů podle § 13 odst. 4 vyhlášky po 450 Kč a 21 % DPH. Tuto náhradu je žalovaný povinen zaplatit žalobci ve stanovené lhůtě k rukám jeho zástupkyně.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. prosinec 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.